CONSILIUL JUDEȚEAN MUREȘ

DIRECȚIA GENERALĂ DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI PROTECȚIA COPILULUI

Casa familială Sărmașu, un model pentru comunitate

despre familia noastră

"Icoana din sufletul copilului"-artă, pasiune și iubire de Dumnezeu

Nu oricine poate picta icoane deoarece este nevoie de o simțire specială, nu doar artistică. Dacă iubești chipul sfânt pe care îl zugrăvești, atunci icoana te ajută. Acest lucru l-au înțeles o mână de copii de la Complexul de Case de Tip Familial din Sâncraiu de Mureș care au devenit pictori iconari.

"Am început să pictez încă din clasa a V-a, când am fost la un curs de pictură. Îmi place să pictez icoane, mă simt mai aproape de Dumnzeu. Până acum, am pictat vreo 20 de icoane care au mai fost expuse. Acum, lucrarea mea a reprezentat-o pe Fecioara Maria cu unul dintre ucenici cum stăteau la biserică și se rugau. Am simțit că în sfârșit îl am din nou pe Dumnezeu și pe mama Sa în fața mea și pot să realizez chipul ei.
Pe viitor, m-am gândit la o carieră în pictură, dar nu sunt sută la sută sigură că asta voi face".
Florina

Devenit deja o tradiție în cadrul complexului, atelierul de pictură de icoane pe sticlă a început să atragă tot mai mulți tineri care doresc să facă cunoștință cu pictura religioasă. Dacă primul atelier, realizat în urmă cu un an, a stârnit interesul a zece copii, în 2015, numărul copiilor interesați de pictura de icoane a fost dublu. "Anul trecut, am mai organizat un cerc de pictură pe sticlă cu zece copii, din care cinci cu deficiență mintală, iar anul acesta 22 de lucrări cu copii selectați din tot complexul", a precizat Diana Șeban, șef serviciu Complexul de Case de Tip Familial Sâncraiu de Mureș.

Tainele icoanei descifrate de micii iconari

Sub îndrumarea pictoriţelor Veress Zsuzsa și Cseke Katalin micii pictori au dat viață chipurilor sfinte ale Maicii Domnului, Mântuitorului Isus Hristos, sfinți și scene biblice, susținuți de bucuria de a picta și de a face cunoștință cu Dumnezeu.
Tehnica icoanelor pe sticlă este complicată și specifică. Prima dată se pregătește sticla și conturul. Astfel, cele 22 de icoane pictate de copii au fost pregătite cu mare atenție și multă dragoste de către pictorița Veress Zsuzsa. "Eu am pregătit sticla, am desenat conturul, iar copiii au pus culorile. Două zile am lucrat cu ei și, în final, au ieșit niște icoane

"Am mai pictat și înainte, dar nu icoane și nu pe sticlă. A fost prima dată că am pictat o icoană și m-a atras pentru că era vorba de Dumnezeu, m-a adus mai aproape de El. Icoana pictată de mine a înfățișat-o pe Fecioara Maria, a fost greu, fiind prima dată, dar pe viitor aș vrea să se mai repete."
Sandor

Tainele picturii religioase au fost îmbrățișate de:

Lăcrămioara Savu
Horațiu Ungur
Elena Zamant
Mihai Suciu
Florina Varga
Alina Stoica
Alina Varga
Vass Gyula
Lăcătuș Sandor
Ioana Lăcătuș
Alexandra Suciu
Paula Năznean
Ștefan Burcsa
Claudiu Barsony
Cristina Barsony
Sebastian Moldovan
Lorena Orosfăian
Eva Suciu
Emese Moldovan

minunate, splendide. Pentru mine a fost o mare bucurie că am avut posibilitatea să mă ocup de acești copii".
Ucenicii au fost încântați de ideea de a învăța să picteze icoane pe sticlă. Au fost încurajați și li s-a explicat metoda de lucru în arta picturii, trezind în ei dorința arzătoare de a începe lucrul la icoana proprie.
Cele 22 de icoane, realizate în tabăra de pictură de icoane pe sticlă au făcut obiectul expoziției "Icoana din sufletul copilului", ce a avut loc la Biserica Ortodoxă din Sâncraiu de Mureș, pe data de 13 august 2015. Vernisajul expoziției a fost prezentat de Nicolae Băciuț, directorul Direcției Județene pentru Cultură Mureș. "Icoana este o fereastră spre cer, prin care noi îl privim pe Dumnezeu și prin care Dumnezeu ne privește pe noi. În aceste case (n.r. CTF Sâncrai) s-au găsit oameni cu credință și dragoste față de copii și au inițiat o tabără de pictură de icoane. Dascăl le-a fost o persoană care nu este de religie ortodoxă, ci de religie reformată. Doamna este o iconară care s-a apropiat de sufletele acestor copii pe care i-a inițiat în arta picturii de icoane. Să nu vă imaginați că este ușor în 48 de ore ca acești copii de la Sâncrai să realizeze aceste icoane! Sigur, aportul artistei este foarte important, deoarece ea a pregătit totul, copiilor le-a rămas doar să descopere fascinația icoanelor. Acești copii chiar au har, sunt înzestrați și au pus multă credință în ceea ce au făcut. Copiii de la Sâncrai merită toate laudele și felicitările noastre ", a zugrăvit Nicolae Băciuț, în câteva cuvinte, talentul și aplecarea copiilor spre pictura religioasă.
Tabăra a fost organizată de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș, în colaborare cu Direcția Județeană pentru Cultură Mureș și Parohia Ortodoxă Sâncraiu de Mureș, în perioada 10-11 august 2015. La realizarea acestui eveniment au participat șeful de serviciu Diana Șerban, instructorul de educație Gianina Năznean, asistentul social Ligia Sambotelecan și administratorul Florin Cătană.
Picturile realizate de copiii de la CTF Sâncraiu de Mureș au mai fost expuse la Biblioteca Orășenească „Liviu Rusu" din Sărmașu, pe data de 29 august 2015, cu ocazia „Zilelor orașului".

Porți deschise spre inimile persoanelor cu nevoi speciale

Atenție, răbdare, înțelegere și multă dragoste sunt ingredientele speciale de care au nevoie persoanele cu nevoi speciale pentru a fi fericite. Nu este ușor, dar nici imposibil. Acest lucru l-a demonstrat întreaga echipă a Centrului de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică (CRRN) Luduș.

"Omul sfințește locul", sunt cuvintele angajaților atunci când vine vorba de directorul Centrului, Ovidiu Baghiu, omul care preț de mai bine de un an s-a luptat nu doar pentru a ridica nivelul calității vieții beneficiarilor, dar și pentru a forma o adevărată echipă în rândul angajaților pe care-i respectă și pentru care a încercat să obțină un venit mai bun.
"Este foarte important faptul că în acest centru se pune accent pe menținerea relațiilor cu familia beneficiarului și comunitatea.
Am apreciat mult implicarea personalului sub îndrumarea domnului Baghiu în asigurarea respectului și demnității persoanei pe toată perioada ocrotirii.
Aniversarea, sărbătorită în cadrul unui spectacol susținut de beneficiari, a fost un moment foarte emoționant pentru mine.
Sunt sigură că suntem de drumul cel bun, iar acesta este un început favorabil.
Felicit echipa centrului și am toată încrederea în planurile de viitor.
Cred că e adevărat -omul sfințește locul."
Elida Deak, director general adjunct Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș

De mai bine de un an, de când unitatea și-a deschis porțile pentru comunitatea ludușeană și nu numai, peste 100 de beneficiari, tineri proveniți din sistemul rezidențial de protecție specială, dar și persoane vârstnice, femei și bărbați, încadrați în diferite grade de handicap, au parte de îngrijiri speciale care le-au schimbat viața. La CRRN Luduș s-a creat o adevărată familie, un loc unde zilele de naștere sunt ținute lunar, un loc unde beneficiarii consideră camera "acasă", iar unii dintre tineri le spun angajaților "mamă" și "tată". La Centru, au oportunitatea de a face parte dintr-o mare familie, de unde nu lipsește unitatea între angajați, și empatia și dragostea pentru beneficiari. "Sunt oameni care trebuie tratați cu respect. Lipsa de afecțiune pe care nu au avut-o acasă, în centre de copii sau pe unde au fost, încercăm să o redăm aici, să ne îngrijim de ei pentru că așa este normal. În locul lor poate fi oricare dintre apropiații noștri și de aceea țin mult la conduita personalului", a susținut Ovidiu Baghiu, directorul CRRN Luduș.

Servicii speciale dedicate

Cei mai mulți dintre beneficiari sunt încadrați în grad de handicap grav, fiind diagnosticați cu demența Alzheimer, demența vasculară-mixtă, oligofrenie severă, schizofrenie, autism, pareză flască și tetrapareză, boli comitiale, epilepsii sau diabet zaharat. La CRRN Luduș au parte de servicii de întreținere completă, asistență medicală și posibilități de recuperare prin: ergoterapie, terapie ocupațională, kinetoterapie, psihoterapie, artterapie precum și de integrare în viața comunității.
"Fiecare beneficiar are propriul lui program, mă adaptez în funcție de diagnostic și de persoană. Încerc să lucrez în grup cu cei cu care pot lucra la sală, încercăm să menținem condiția fizică, și cu vârstnicii lucrez la pat. La persoanele imobilizate încercăm să prevenim apariția escarelor", a explicat kinetoterapeutul Silvina Mare.

Conducerea CRRN Luduș dorește să mulțumească tuturor colaboratorilor care și-au adus aportul, prin diverse sponsorizări, la buna funcționare a Centrului.

- Elis Pavaje Petreşti, judeţul Alba-sponsorizare pavaj
- Meghyesi SRL Ciumbrud, judeţul Alba-sponsorizare pomi fructiferi
- Pepiniera Mihai Viteazu Turda, judeţul Cluj-sponsorizare pomi ornamentali
- Serele Ghidari, judeţul Mureş-sponsorizare flori
- Rodacia-Com SRL Luduş, judeţul Mureş-sponsorizare cadouri de Crăciun
- Fundaţia pentru familia creştină, Sighişoara, judeţul Mureş-sponsorizare căruciare mobile, sprijinitoare de mers
- Fundaţia Van Der Heerike, Reghin, judeţul Mureş-sponsorizare paturi speciale pentru persoanele cu dizabilităţi

La creșterea calității vieții beneficiarilor contribuie din plin și ședințele de consiliere psihologică, individuală sau de grup, asigurate de Elisabeta Moncaciu. Este psiholog la CRRN Luduș încă de la deschidere și lucrează permanent cu beneficiarii, adaptându-se la nivelul de înțelegere al fiecăruia. Dar, mai presus de toate, psihologul mizează pe înțelegere între generații. *"Încerc să aduc împreună tineri și vârstnici pentru o mai bună relaționare, să se cunoască între ei, să participe la activități diverse".* Pentru a-i binedispune pe beneficiari, atunci când intră în cameră primele cuvinte ale psihologului sunt "Bună dimineața, soare!".

Activitățile înseamnă și ieșiri în comunitate, socializare, plimbare în parc, la piață, la biserică, excursii, deprinderea unor abilități de viață independentă. *"Au nevoie de activități de socializare, îndrumare, consiliere, ieșiri. Este nevoie de multă răbdare și înțelegere",* susține asistentul social Andreea Baghiu.

Aprecieri din partea aparținătorilor

Activitatea din centru și grija față de persoanele cu nevoi speciale este apreciată de familia

beneficiarilor. Pentru multe familii, grija unui membru al familiei diagnosticat cu dizabilități neuropsihiatrice este, de cele mai multe ori, împovărătoare. În această situație s-a regăsit doamna Margit Martin, din Târnăveni. Vârsta înaintată a dânsei și-a spus cuvântul și, deși își iubește foarte mult fiica bolnavă, a apelat la serviciile oferite de CRRN Luduș. "Am o fată, Brigitta, în vârstă de 44 de ani. S-a născut cu probleme de sănătate, dar am avut răbdare și am crescut-o, am avut grijă de ea. De 12 ani mi-a murit soțul și mi-a fost greu să mă descurc singură. Anul trecut, mi-a fost milă să o las (n.red-la centru), dar eram epuizată. Aici, o vizitez aproape lunar, o mai duc acasă, când nu vin vorbim la telefon și sunt mulțumită de cum este tratată. Chiar am observat îmbunătățiri la ea, acum singură se ocupă de unele aspecte de igienă de care înainte trebuia să mă ocup eu".

Și Brigittei îi este dor de casă, dar recunoaște că nici la centru nu e rău și nu se simte singură. "Mi-am făcut prieteni aici, povestim, ieșim, ne plimbăm, dar o aștept și pe mama. Vorbim mereu la telefon".

Ziua Porților Deschise, prilej de vizită la familia CRRN Luduș

Cu prilejul marcării unui an de la deschidere, CRRN Luduș și-a deschis porțile comunității locale și nu numai. Marea sărbătoare a fost marcată printr-un tur al centrului, expoziție foto cu momentele importante din viața beneficiarilor, o expoziție de lucrări hand made, atent meșteșugite de locatarii centrului, au fost inaugurate două foișoare din curtea unității. Nu în ultimul rând, invitații au luat parte la un program artistic pregătit de beneficiari.

Casa familială Sărmașu, un model pentru comunitate

Rezultate bune la învățătură, implicare în activități extrașcolare, admirație și respect din partea comunității din care fac parte, sunt câteva atuuri cu care copiii din Casa de Tip Familial din Sărmașu se pot mândri. Copiii sunt convinși că doar prin educație și aplecare asupra studiului pot să-și făurească un viitor mai bun. Dar pentru ca succesul în viață să fie garantat este nevoie de modele care să fie demne de urmat.

În anul 2003, la Sărmașu își deschidea porțile pentru copiii din sistemul de protecție o casă de tip familial, ce a fost preluată și condusă până în prezent de familia Milășan.
Au crescut și îndrumat două generații de copii cu răbdare, înțelegere și dragoste, acestea fiind ingredientele de bază într-o familie unită, după cum susține Adrian Milășan. "Am început prin a lua în grijă zece băieți, cu vârste între 12-15 ani. Am intrat într-un sistem nou, unde sunt copii cu probleme, cărora trebuie să le vorbești, să-i înțelegi. Important este să le vorbești separat pentru că nu toți au aceeași problemă. După șase ani au plecat. Și au venit cei mici. Am crezut că va fi mai ușor, dar a fost mai greu pentru că nevoile au fost mai multe. Cu timpul, ne-am obișnuit. Lor le-a fost dificil în primele zile să ne spună mamă și tată. Dar apoi s-au obișnuit și s-au atașat de noi. Alături de ei a crescut și băiatul nostru", își amintește cu multă emoție în glas tatăl social, Adrian Milășan.
Împreună au reușit să formeze o adevărată familie, cu mulți frați și surori, gata oricând să se ajute unul pe celălalt. "Mă bucur că am atâția frați și ne înțelegem bine. Dacă nu-i aveam cred că era foarte plicitisitor", recunoaște Cătălin, băiatul familiei Milășan.

Învățătura, de la nevoie la pasiune

Un aspect important în relația cu copilul este motivarea, dar aceasta se realizează în funcție de fiecare copil, pentru că depinde de abilitățile și de personalitatea lui. Copiii din CTF Sărmașu sunt motivați să învețe, deoarece de mici au conștientizat că doar prin educație vor putea avea un viitor frumos.
Cristina Bobiș este instructor de educație, de patru ani, în casa de la Sărmașu și i-a lăudat cu mult drag pe elevii săi. "Ei sunt perfecționiști, le place foarte mult ceea ce fac și îmi cer mereu să-i învăț cât mai multe lucruri. Îmi spun: doamna, vreau să știu mai multe poezii, cântece. Au o dorință de a se putea realiza în viață, de a deveni oameni buni, sunt silitori, lucrăm mult la teme. Și există o concurență, fiecare spune: dacă colega sau colegul meu a luat o notă mai mare și eu vreau. Și mă bucură acest lucru. Există competiție și în casă, de la cel mai mic la cel mai mare, fiecare vrea să fie mai bun. Fetița cea mare, Daiana, acum câțiva ani nu avea așa o dorință să învețe. Și i-am explicat că trebuie să răzbească în viață. Mi-a spus, bine, învăț pentru dumneavoastră. Nu, nu pentru mine trebuie, ci pentru tine, i-am răspuns. Anul acesta a luat premiul I. Am întrebat-o: vezi, pentru cine ai învățat? Și mi-a spus zâmbind: pentru mine".
Ce-i determină să se ambiționeze să învețe mai mult, să cunoască mai multe lucruri, cum găsesc motivația? Am găsit răspunsurile la câțiva dintre copii.

"Mă descurc bine cu învățatul. Vreau să învăț ca să știu cât mai multe lucruri care să mă ajute în viitor. Știu că fără carte nu poți face nimic în viață, nu te poți descurca. Mie îmi place mult și să cânt. Aș vrea să devin profesoară de muzică."
Sandra

"La început nu-mi prea plăcea să învăţ, apoi mi-am dat seama că învăţ pentru binele meu, pentru viitor şi am început să învăţ mai bine. Îmi place mult să citesc, să mă uit la filme şi să imit actorii, să intru în pielea personajelor. Pe viitor, aş vrea să devin actriţă".
Tereza

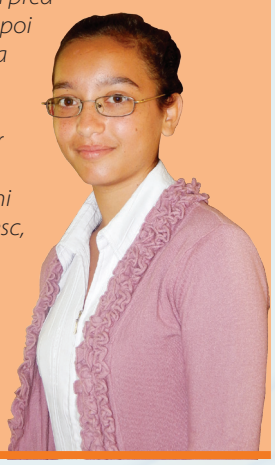

"În clasa a V-a m-am tot întrebat cum o să fie mai departe, nu eram aşa ambiţionată să învăţ. Dar pe urmă mi-am dat seama de ce e bine să învăţ şi m-am ambiţionat, îmi place să iau note tot mai bune, să fiu cea mai bună din clasă. Am terminat clasa a VII-a cu premiul I. Deocamdată mă pasionează matematica, sunt bună la calcule, poate o să devin profesoară de matematică."
Daiana

Un model pentru comunitate

În luna iulie 2015, CTF Sărmaşu a îmbrăcat straie de sărbătoare în cadrul evenimentului Ziua Porţilor Deschise, iar copiii nu s-au lăsat mai prejos şi au dorit să arate ce ştiu. Preţ de mai bine de o oră au încântat auzul şi privirile invitaţilor cu un program artistic, ce a cuprins un repertoriu de cântece şi poezii, iar în final şi-au arătat talentul actoricesc punând în scenă un fragment din piesa "Un pedagog de şcoală nouă" de Ion Luca Caragiale. "Aceasta este una dintre casele de tip familial de care eu am auzit numai lucruri bune, atât despre copii, dar şi despre părinţi. Şi inclusiv comunitatea a sprijinit în aceşti 12 ani dezvoltarea acestui serviciu şi vreau să le mulţumesc tuturor pentru acest lucru.

Aceşti copii au rezultate foarte bune la învăţătura, sunt foarte civilizaţi şi aşa îi percepe comunitatea. Este un lucru important pentru că, de aici vine integrarea lor în viaţă. Iar părinţilor sociali li se datorează totul, pentru copii ei sunt modele în viaţă", a precizat Elida Deak, director general adjunct al Direcţiei Generale de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Mureş.

Talentul, pasiunea pentru învăţătură şi hărnicia copiilor a fost lăudată şi de comunitatea locală. "Aceşti copii minunaţi sunt buni la învăţătură, sunt foarte buni artişti, îi văd duminică de duminică încolonaţi frumos cum merg la biserică. Este un lucru mare", a apreciat Ioan Mocean, primarul oraşului Sărmaşu.

De educaţia copiilor se ocupă şi părintele Daniel Camară din Sărmaşu, care a colaborat cu ei la numeroase serbări cu ocazia sărbătorilor de Paşti şi de Crăciun, dar şi la şcoală, în calitate de profesor de religie şi de muzică. Părintele consideră întreaga familie un model pentru comunitate. "Am admirat întotdeauna devotamentul şi dragostea de aici, disciplina şi ordinea care există în această familie. Mereu i-am admirat şi felicitat pe cei doi părinţi, Alin şi Camelia. Este o familie model pentru comunitate."

Preocupare pentru deprinderea unei profesii

În urmă cu şase ani, la CTF Sărmaşu s-a înfiinţat un atelier de tâmplărie, unde prima generaţie de copii din această casă au deprins o îndeletnicire de bază care le va fi utilă în viitor. Atelierul a fost dotat cu aparatură provenită din sponsorizare din partea unei asociaţii din Elveţia, dar în prezent nu este folosit. Propunerea şefului Serviciului de coordonare şi administrare a caselor de tip familial Mureş, Marin Negrescu, este ca de dotarea acestui atelier să poată beneficia comunitatea locală, cei care doresc să înveţe meseria de tâmplar. "Atelierul este disponibil şi, în funcţie de nevoi, comunitatea poate să beneficieze de serviciile acestui atelier, ţinând cont că este dotat cu utilaje şi tot ceea ce nu este la îndemâna oricui".

Primarul din Sărmaşu, Ioan Mocean, este interesat să includă atelierul în programul educaţional pe care intenţionează să-l pornească în cadrul Liceului Teoretic "Samuil Micu" din localitate. "Este un atelier bine dotat şi este păcat să nu-i dăm o continuitate. Doresc să propun Consiliului Local, consiliului profesoral din cadrul Liceului Teoretic "Samuil Micu" o schimbare de optică. Vreau să propun Inspectoratului Şcolar şi Ministerului Educaţiei înfiinţarea unui SAM la Sărmaşu, cum există la Reghin. Atelier există aici, bază materială şi resursă umană profesionistă la fel. Mulţumim pentru mâna întinsă".

Echipă Intersectorială Locală pentru combaterea violenței și exploatării copilului

Prin Hotărâre de Consiliu Județean, în acest an, la nivelul județului Mureș s-a înființat Echipa Intersectorială Locală (EIL) pentru prevenirea şi combaterea violenţei şi exploatării copilului în judeţul Mureş. EIL este o echipă multidisciplinară şi inter-instituţională constituită la nivelul judeţului, având misiunea de a identifica/referi/monitoriza cazurile de risc a copilului în aria teritorială de competenţă, conform legislaţiei în vigoare.

Echipa are doar rol consultativ pentru managerii de caz privind particularitățile cazurilor şi cooperarea dintre instituțiile participante la managementul de caz, precum şi pentru factorii de decizie, în ceea ce priveşte elaborarea de strategii, revizuirea acestora, înființarea de servicii, realizarea de activități de prevenire prin formularea unor recomandări. Potrivit Regulamentului de Organizare şi Funcționare, EIL nu reprezintă o echipă de intervenție directă pentru copiii victime ale violenței şi/sau exploatării copilului. EIL supraveghează activitatea globală de monitorizare a cazurilor de exploatare a copiilor prin muncă, iar Direcția Generală de Asistență Socială şi Protecția Copilului Mureş răspunde de centralizarea datelor de monitorizare.

Echipa intersectorială locală este alcătuită din persoane nominalizate din cadrul instituțiilor deconcentrate ale autorității administrației publice locale şi ai autorităților administrative autonome, precum şi organizații neguvernamentale care desfăşoară activități în domeniul prevenirii, monitorizării şi combaterii violenței şi exploatării copilului. Fiecare instituție sau organizație neguvernamentală şi-a nominalizat unul sau mai mulți reprezentanți care au devenit membrii ai Echipei intersectoriale locale:

- Direcția Generală de Asistență Socială şi Protecție a Copilului-membrii
  - Elida Deak, director general adjunct
  - Christian Şuteu, şef Serviciu Intervenție în Regim de Urgență
  - Dacian Oprean, psiholog Serviciul Intervenție în Regim de Urgență
- Inspectoratul Teritorial de Muncă Mureş-membru Ana Rus, inspector de muncă
- Inspectoratul de Poliție Județean Mureş-membrii
  - Gabriela Pîncă, comisar de poliție/ coordonator Compartimentul de Analiză şi Prevenire a Criminalității
  - Daniel Oprea, ofițer în cadrul Serviciului de Investigații Criminale
  - Eleodor Curcă, ofițer în cadrul Serviciului Ordine Publică
- Inspectoratul Şcolar Județean Mureş, membru Diana-Anca Nițulescu, inspector şcolar pentru educație permanentă şi activități extraşcolare
- Direcția de Sănătate Publică a Județului Mureş, membru Dr. Emilia Marcoci, consilier superior
- Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane-Centrul Regional Tîrgu-Mureş, membru Cristina Gabriela Zaharia, coordonator Centru Regional
- Inspectoratul de Jandarmi Județean "Colonel Sabin Motora" Mureş-membru lt. col Pascaru Mureş
- Institutul de Medicină Legală Tîrgu-Mureş-membru Dr. Jung Harald, medic primar legist
- Institutul Est European de Sănătate a Reproducerii-membru Elena Micheu, director executiv
- Organizația Salvați Copiii, filiala Mureş-membru Alina Schenk, psiholog, coordonator Centru de Consiliere pentru Părinți
- Spitalul Clinic Județean de Urgență Tîrgu-Mureş-Unitatea de Primiri Urgențe Tîrgu-Mureş Serviciul Mobil de Urgență, Reanimare şi Descarcerare-membrii
  - Cristina Kovács, psiholog
  - Camelia Fiordean, asistent social principal
- Centrul județean de resurse şi de asistență educațională Mureş-membrii
  - Emil Sorin Bloj, director CJRAE
  - Adrian Moldovan, consilier şcolar
  - Adriana Dorina Cerghedi, consilier şcolar
- Brigada de combatere a criminalității organizate Tîrgu-Mureş-membru Gabriel Gânj, comisar şef de poliție

Ligia Vamoș, un om cu dragoste de meserie alimentată de copii

Deși s-a pregătit profesional în cu totul alt domeniu, a absolvit cursurile Institutului Politehnic din cadrul Universității Brașov și ulterior a fost repartizată la fosta fabrică Republica din Reghin, situația conjuncturală de la începutul anilor '90 a făcut în așa fel încât să ajungă să lucreze în mijlocul copiilor cu nevoi speciale de la grădinița specială din Brâncovenești. Este vorba de Ligia Vamoș, șef Centrul rezidențial pentru copii cu deficiențe neuropsihiatrice din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș. Pe parcursul a mai bine de două decenii, Ligia Vamoș și-a dedicat întreaga sa viață copiilor, dragostea de meserie fiind mereu alimentată de copii.

De la munca în fabrică viața v-a adus în cu totul alt domeniu: munca cu copiii. A fost grea trecerea? A fost, deopotrivă, și o provocare?

După ce am terminat Politehnica am primit prima repartiție la Republica, fabrica din Reghin. În 1992 s-a închis și în toamna aceluiași an am intrat în învățământ, ca educatoare. Am dat examen, am luat medie mare, dar la repartiție, grădinița cea mai apropiată de Reghin, unde am primit postul, era la Brâncovenești. Când am ajuns acolo, la preluarea postului, am descoperit că de fapt acesta aparținea de grădinița specială. A fost greu până ce am realizat ce trebuie să fac. A fost grea trecerea dar am observat că îmi place să lucrez cu copiii, că îți aduce satisfacții munca cu copiii chiar dacă e vorba de copii cu dizabilități severe.

La vremea aceea am avut noroc de niște oameni minunați, care m-au îndrumat, m-au sfătuit să nu mă las de studiu și mi-au spus următorul lucru: "Ai talent, studiază". Și dacă meseria pe care am învățat-o nu mai avea viitor și îmi plăcea ceea ce făceam, i-am ascultat. M-am decis să urmez Facultatea de Psihologie la Universitatea "Dimitrie Cantemir" din Tîrgu-Mureș. Au urmat patru ani de studiu, perioadă în care am continuat să lucrez și la grădiniță. Făceam naveta de la Reghin la Brâncovenești și de la Brâncovenești la Tîrgu-Mureș, la școală. După Facultate m-am mutat la Tîrgu-Mureș și am intrat la Școala ajutătoare și de la 1 decembrie 2002 am ajuns la Centrul de plasament nr. 3 unde am fost psiholog până la 1 iulie 2005. Acolo am lucrat cu copii cu deficiență mintală gradul ușor, câțiva severi, cu tulburări de comportament. Ulterior, până acum în 8 iunie (n.red-8 iunie 2015), am lucrat la Serviciul de Intervenție în Regim de Urgență. Apoi am fost numit șef la Centrul rezidențial pentru copii cu deficiențe neuropsihiatrice.

Să ne întoarcem la perioada în care ați lucrat ca psiholog, cu copiii. Cât de greu a fost, uneori, să manageriați situația?

Având experiență ca educatoare pur și simplu nu au fost situații care să-mi ridice provocări pentru că eram obișnuită cu cazurile grave. Ce a fost mai dificil de gestionat au fost tulburările de comportament ale unora dintre copii. A fost greu să-i înveți că o atingere amicală nu este un abuz. Trebuia să-i învățăm că atitudinea pe care o avem noi, privirea, tonul vocii, inclusiv acea atingere pe spate nu înseamnă abuz. Problema aceasta nu am avut-o la Brâncovenești unde copiii așteptau să fie luați în brațe, să fie atinși.

Ați trecut prin multe momente cu copiii. V-a rămas întipărit în minte un caz care v-a marcat?

Da, m-a marcat. Este vorba de un caz din perioada în care eram educatoare la Brâncovenești. A fost primul copil care mi-a spus "mamă". Se numea Luciana, avea 7 ani și nu știa să meargă, să ducă mâncarea la gură. Într-un an am ajutat-o să meargă, împreună cu o colegă.

Lucrând ani de zile cu copiii ați avut ceva de învățat de la ei?

Da, că fiecare are ceva particular și trebuie să ai răbdare cu fiecare.

Dragostea față de meseria dumneavoastră cu ce se alimentează?

Numai cu copii.

Problemele de la locul de muncă ați reușit mereu să le lăsați la servici sau le-ați dus și acasă? V-a înțeles familia?

În meseria aceasta, teoria spune că trebuie să te detașezi. Dar nu poți, le mai duci și acasă. Am noroc că familia mă înțelege.

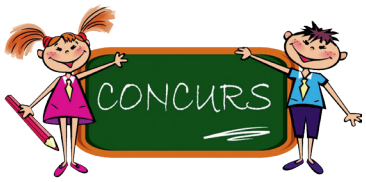

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș lansează un nou concurs pentru copiii din sistemul de protecție. Concursul constă în realizarea unor eseuri cu tema:

- Copiiii claselor **I-IV** *"Copiii vor eroi. Cine este modelul tău de viață?"* -un eseu despre persoana care a devenit modelul de viață pe care copilul dorește dorește să-l ia de exemplu, de ce l-a ales și de ce consideră că acest model îi va fi de folos în viață
- Copiii claselor **V-XII** *"Sănătatea stă în mâinile noastre"*-un eseu în care copilul să prezinte principiile de viață sănătoasă după care se ghidează, de ce le-a ales, ce consideră el că trebuie să facă sau să nu facă pentru a nu contacta o boală și de ce păstrarea sănătății este importantă pentru societate

Regulament:

Lucrările vor fi cuprinse pe o pagină A4. La jurizare se va ține cont de originalitatea lucrării, titlu, participarea individuală, aranjarea textului în pagină, respectarea regulilor de ortografie. Numele, provenienta copilului (casă de tip familial, asistent maternal profesionist) se vor trece la finalul lucrării. Eseurile pot fi trimise pe adresa *Tîrgu-Mureș, str. Trebely nr. 7* sau pe adresa de email *dgaspcmonitorizare@gmail.com* sau fax *0265-211699; 0265-211561* până la data de 2 decembrie 2015. Câștigătorii vor fi anunțați în luna decembrie. **Premii surpriză.**

Modele de bună practică pentru asistența maternală din Ungaria

Devenit o tradiție din anul 2007, schimbul de experiență dintre angajații și beneficiarii Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Mureș și Unitățile de Asistență Socială și Protecția Copilului din subordinea Consiliului Județean Szabolcs-Szatmar-Bereg, din Ungaria s-a încheiat în fiecare an cu noi experiențe și cunoștințe dobândite, pe care fiecare a încercat să le implementeze în sistemul de protecție al copilului din cele două țări.

"Am participat la schimbul de experiență din localitatea Dőge. Ne-am simțit foarte bine, am fost primiți cu căldură de către asistenții maternali. Am vizitat școala din localitate care este frumos amenajată, cu un șirand în curte, au muzeu și se vede respectul pe care îl au copiii față de profesori".

Kodó Erzsébet, asistent maternal din județul Mureș

În acest an, delegația maghiară, compusă din 6 copii și 8 asistenți maternali, condusă de consilierul de asistență maternală Mónusné Dicsö Zsuzsanna, a vizitat în perioada 19-23 august Casa de Tip Familial din Miercurea Nirajului, sediul DGASPC Mureș și Centrul Maternal "Materna", un serviciu de care au fost foarte încântați. "Am avut ocazia să vizităm o casă de tip familial din Miercurea Nirajului unde un cuplu parental are grijă de 10 copii. Este o noutate, doarece la noi, în casele de tip familal, nu există un cuplu parental care să aibă grijă de copii, sunt 5 angajați. Pe urmă este instructorul de educație ce asigură continuitate în actul educațional, este și acesta un element de noutate", a precizat Mónusné Dicsö Zsuzsanna.

Exemple pozitive pentru delegația din Ungaria

Delegația maghiară a apreciat modul de organizare și funcționare al Centrului Maternal "Materna" din Tîrgu-Mureș. Dacă în județul Mureș, tinerele minore, mămici sau gravide, ajung să fie ocrotite în cadrul unui serviciu specializat precum Centrul "Materna", în Ungaria aceste tinere ajung să fie luate în plasament la asistenți maternali profesioniști. "La noi nu există un centru maternal, tânăra mamă de 13-14 ani sau gravida ajunge la asistent maternal. Sunt ocrotite de acești asistenți maternali și împreună încearcă să găsească soluții pentru viitorul tinerei. Dorim și noi să preluăm sistemul pe care îl aveți în România", a adăugat cu mult entuziasm consilierul de asistență maternală din Ungaria. Nu ar fi primul model de bună practică românesc preluat și implementat în Ungaria. Dacă în România asistentul maternal beneficiază de contract de muncă încă din anul 1998, acest aspect a fost reglementat în Ungaria doar de la 1 ianuarie 2014. Anterior, asistenții maternali acceptau copii în plasament fără nici o recompensare financiară.

O practică ce se dorește și în județul Mureș

Începând cu anul 2007, un număr de 43 de copii aflați în plasament și 17 asistenți maternali împreună cu familiile lor, alături de 15 specialiști din cadrul DGASPC Mureș au participat an de an la schimburi de experiență în Ungaria. Ultima acțiune de acest gen a avut loc în perioada 21-23 august 2014 în localitatea Dőge cu ocazia celebrării "Zilei Internaționale a Familiei". "Am găsit și eu, la dânșii, în delegațiile pe care le-am efectuat, aspecte pe care le-aș dori îmbunătățite la noi în județ. În sistemul de asistență maternală am observat că au reintegrări reușite în familie datorită legăturii strânse dintre asistentul social din localitatea unde locuiește mama sau tatăl copilului și specialiștii de la protecția copilului. Este o foarte bună conlucrare, ceea ce la noi se regăsește la un nivel mai mic și mi-aș dori să fie aduse îmbunătățiri în acest sens", a opinat Elida Deak, director general adjunct DGASPC Mureș. În Ungaria, 10% dintre copii sunt reintegrați în familiile naturale. În schimb, în județul Mureș a crescut semnificativ procentul copiilor adoptabili, dar și a copiilor adoptați.

Un element de importanță în urma schimbului de experiență rămâne prietenia dintre copii.

"Mi-a plăcut că oamenii de aici (n.r-din județul Mureș) sunt foarte primitori. La centrul din Miercurea Nirajului ne-am împrietenit cu copiii, ne-am jucat împreună".
Czintia, Ungaria

"Am fost întâmpinați cu căldură de către cei din Ungaria. Cu copiii de la asistenții maternali unde am fost cazați ne-am înțeles foarte bine, ne-am distrat, am vizitat orașul".
Andrea, România

Jó gyakorlati modellek a magyarországi nevelőszülők részére

A Maros megyei Szociális Ellátási és Gyermekvédelmi Vezérigazgatóság és a magyarországi Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei hasonló intézmény közötti 2007-ben kötött együttműködés alapján, immár hagyománnyá vált az alkalmazottak és gondozottak számára évente megrendezésre kerülő tapasztalatcsere, melynek kapcsán új élményekkel és ismeretekkel gazdagodik mindkét fél.

Az idén, augusztus 19 és 23.-a között a 6 gyerekből és 8 nevelőszülőből álló magyar delegáció Mónusné Dicső Zsuzsanna – nevelőszülői tanácsadó vezetésével a Nyárádszeredai Családi Házakhoz, a Vezérigazgatóság székhelyére és a „Materna" Anyaközpontba látogatott el. „Alkalmunk adodott meglátogatni Nyárádszeredában egy Család Tipusú Házat, ahol egy szülői pár 10 gyereket gondoz. Nekünk ez újdonság, hisz nálunk, a családi otthonokban 5 alkalmazott gondoskodik a gyerekekről. Ezen kívül újdonság számunkra, hogy itt nevelő biztosítja a gyermekek oktatásának folyamatosságát", mondotta Mónusné Dicső Zsuzsanna.

Pozitiv példák a magyarországi küldöttségnek

A magyar küldöttség nagyra értékelte a marosvásárhelyi „Materna" Anyaközpont szervezését és működését. Mig Maros megyében a leányanyák, anyukák és terhes nők védelmezését ilyen speciális szolgáltatásban, mint a „Materna" Anyaközpont biztosítják, Magyarországon, ezek a fiatal lányok hivatásos nevelőszülőkhöz kerülnek elhelyezésbe. „Nálunk nem létezik Anyaközpont, a 13-14 éves leányanyák és terhesek nevelőszülőkhöz kerülnek. Nevelőszülők védelmezik őket, és együtt probálnak megoldást találni a fiatalok jövőjét illetően. Szeretnénk mi is átvenni és alkalmazni ezt a romániai rendszert.", fűzte hozzá lelkesen a magyarországi nevelőszülői tanácsadó.

Nem ez lenne az első Magyarország által átvett és alkalmazott román jó gyakorlat. Romániában 1998 óta munkaszerződést biztosítanak a hivatásos nevelőszülőknek, Magyarországon ezt a jogállást 2014. január 1-től szabályozták. Korábban, a nevelőszülők a gyermekeket pénzügyi jutalom nélkül fogadták elhelyezésbe.

A gyakorlat amit Maros megyében is bevezetnének

2007 óta a Maros megyei Szociális Ellátási és Gyermekvédelmi Vezérigazgatóságtól összesen 43 nevelőszülőnél gondozott gyermek, 17 hivatásos nevelőszülő és családtagjaik, valamint 15 szakember vett részt évről évre tapasztalatcserén Magyarországon. Az utolsó ilyen jellegű találkozó 2014. augusztus 21 – 23 időszakban volt, Dőge településen „A Nemzetközi Családi Nap" megszervezése alkalmából. „A cserekapcsolat során, magam is tapasztaltam a magyar félnél olyan helyzeteket, amin szeretném ha nálunk a megyében is javítani lehetne.

„Részt vettem Dőgén a tapasztalatcserén. Meleg fogadtatásban részesitettek a nevelőszülők és nagyon jól éreztük magunkat. Ellátogattunk a helyi iskolába, ahol minden szépen gondozott volt, medencével és múzeummal az udvarban és látható volt a gyermekek tisztelete a tanáraikkal szemben."
Kodó Erzsébet, Maros megyei hivatásos nevelőszülő

A tapasztalatcsere egyik legfontosabb eleme a gyermekek közötti barátság.

„Tetszett, hogy itt (Maros megyében) az emberek nagyon vendégszeretők. Barátságot kötöttünk a gyerekekkel a nyárádszeredai házikóból, játszottunk együtt."
Czintia, Magyarország

„Meleg fogadtatásban részesitettek a magyarországiak. Nagyon jól egyeztünk a gyerekekkel a nevelőszülőnél ahol laktunk, sokat szorakoztunk, városlátogatáson is részt vettünk"
Andrea, Románia

Észrevettem, hogy a nevelőszülői hálozatból sikeresebb a családba való visszailleszkedés, ami a gyermekvédelmi szakemberek és a vérszerinti szülők lakóhelyén dolgozó szociális munkás szoros együttműködéséből adódik. Ez egy nagyon jól müködő csapatmunka, és szeretném ha mi is előrelépéseket tehetnénk ebben a tekintetben.", vélekedett Deak Elida vezérigazgató helyettes.

Magyarországon 10%-os a vérszerinti családba való visszailleszkedési ráta. Maros megyében viszont jelentösen növekedett az örökbe fogadható és örökbe fogadott gyermekek száma.

Tabere la munte și la mare pentru elevii silitori

Rezultatele bune la învățătură, comportamentul exemplar le-au adus copiilor din sistemul de protecție al copilului din județul Mureș o binemeritată vacanță de vară, cu excursii și tabere la munte și la mare. Suport și ajutor pentru organizarea acestor tabere au fost partenerii Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Mureș.

Fundația LOC a organizat, în perioada 22 iunie-17 iulie și 3-7 august tabere de zi săptămânale, pentru un număr de aproximativ 50 de beneficiari/săptămână din cadrul caselor de tip familial din subordinea DGASPC Mureș. Copiii au fost împărțiți pe categorii de vârstă 6-13 ani și 14-20 de ani, activitățile organizate fiind pentru fiecare categorie de vârstă. Ultima zi a fiecărei săptămâni a avut loc la Sovata, în parcul „Outward Bound Sovata".

Tabăra Creștină Vlăhița a răsunat de râsetele a 35 de copii și adolescenți de la Casele de tip familial de pe raza județului Mureș- Sâncraiu de Mureș, Tîrgu-Mureș, Bălăușeri și Sângeorgiu de Pădure-, care au avut rezultate școlare excepționale. Distracția a avut loc în perioada 12-17 iulie și a fost asigurată de Fundația Buckner.

La Sălard, în comuna Lunca Bradului, Asociația „Veşti Bune Pt. ONV" din Tîrgu-Mureş a organizat o tabără de vară pentru 43 de copii din complexul de case de tip familial din Sâncraiu de Mureș.

O oază de recreere a reprezentat pentru 39 de copii din Casele de tip familial din Târnăveni și Miercurea Nirajului tabăra sociala Gurghiu, organizată de Asociația Mâini Unite, în perioada 3-7 august.

Nu în ultimul rând, a avut loc și o tabără la mare, la Costinești, în perioada 27 august-1 septembrie, de care au beneficiat 20 de copii de la CTF Sâncrai și alți 20 de copii de la alte case de tip familial din județ. Tabăra la mare a fost posibilă cu sprijinul Ministerului Tineretului și Sportului prin Direcția Județeană de Sport și Tineret Mureș.

Distracție, voie bună, activități sportive, jocuri de echipă, ateliere creative și multe alte activități au umplut programul zilnic al copiilor, în fiecare dintre tabere. Cum s-au distrat și simțit? Pozele spun multe.

Date de contact DGASPC Mureş

Email: office@dgaspcmures.ro,

Telefon: 0265/213512, 0265/211699, 0265/211561
Adresa: Str. Trebely nr.7, Târgu-Mureş
www.dgaspcmures.ro

Publicație realizată de **Arina Moldovan**